

Nota Grondprijzen 2018

1. Inleiding

1.1 Kader

De *Nota Grondprijzen* is een beleidsnota die jaarlijks wordt vastgesteld door het college van B&W. Deze beleidsnota is gebaseerd op de door de raad vastgestelde kaders uit de *Nota Grondbeleid 2015* (d.d. 31-03-2015). We maken met deze nota inzichtelijk tegen welke prijzen we vanaf 1 januari 2018 de gronden ten behoeve van bebouwing uitgeven en hoe we deze grondprijzen bepalen. Deze nota is een openbaar beleidsdocument. Door deze jaarlijks opnieuw vast te stellen, informeert het college van B&W de gemeenteraad en belanghebbenden op transparante wijze over het actuele gemeentelijk grondprijzenbeleid. We willen hiermee in een vroegtijdig stadium van de planontwikkeling op transparante wijze marktconforme financiële afspraken maken met potentiële afnemers van gronden. De eenheid Ruimtelijke Ontwikkeling, team Vastgoed, is binnen de gemeente Kampen belast met de uitvoering van de Nota Grondprijzen. Deze beleidsnota is kaderstellend voor de wijze waarop we de grondprijzen berekenen en we gebruiken de nota als input voor de te actualiseren of nieuw op te stellen grondexploitaties. Daarnaast is deze nota kaderstellend voor grondprijsberekeningen in het kader van het kostenverhaal via het privaatrechtelijke en publiekrechtelijke spoor.

1.2 Basisuitgangspunten grondprijzenbeleid

De gemeente Kampen hanteert als belangrijkste beleidsuitgangspunt de *reële marktwaarde* bij de vaststelling van de grondprijzen. Door het toepassen van marktconforme grondprijzen leggen we een zo reëel mogelijk beslag op de gemeentelijke financiële middelen voor de uitvoering van de ruimtelijke ontwikkelingen.

De overige basisuitgangspunten met betrekking tot het hierna volgende grondprijzenbeleid zijn:

- alle genoemde grondprijzen zijn exclusief btw/overdrachtsbelasting en per prijspeil 1-1-2018, tenzij expliciet anders vermeld;
- alle genoemde vrij op naam prijzen (VON-prijzen) voor de woningen zijn inclusief btw;
- uitgangspunt bij verkoop van bouwgrond is dat we de grond bouwrijp leveren aan de afnemer, geschikt voor de beoogde bestemming. Incidenteel kunnen we kavels (door)leveren in de staat waarin deze zich op dat moment bevinden;
- in voorkomende gevallen kan het college van B&W afwijken van de in de nota vastgestelde grondprijzen;
- bij uitgifte van grond zijn de Algemene Voorwaarden van toepassing;
- bij de bepaling van de grondwaarde maken we onderscheid tussen grondverkoop, anterieure overeenkomsten, exploitatieplannen, posterieure overeenkomsten

1.3 Aansprakelijkheid

Aan de inhoud van deze nota is door de gemeente uiterste zorg besteed. We aanvaarden echter geen enkele aansprakelijkheid voor eventuele typefouten.

Voor nadere informatie over de inhoud van de Nota Grondprijzen 2018 en over de grondprijzen voor specifieke ontwikkelingen dient u zich te wenden tot de verantwoordelijke ambtelijke eenheid van de gemeente Kampen (team Vastgoed, eenheid Ruimtelijke Ontwikkeling).

1.4 Leeswijzer

De opbouw van deze nota is als volgt:

- Hoofdstuk 2 Methodes van grondprijzenbepaling
- Hoofdstuk 3 Grondprijzen ten behoeve van woningbouw
- Hoofdstuk 4 Grondprijzen ten behoeve van commercieel vastgoed
- Hoofdstuk 5 Grondprijzen ten behoeve van maatschappelijke voorzieningen
- Hoofdstuk 6 Overige grondprijzen, huren en pachten

2. Methodes van grondprijzenbepaling

2.1 Methodes van grondprijzenbepaling bij grondverkoop en anterieure overeenkomst

Ruimtelijke ontwikkelingen zijn steeds meer "maatwerk", ook als het gaat om het type vastgoed dat we realiseren. Het is bijvoorbeeld bijna onmogelijk om per woningbouwcategorie een gestandaard-

seerde indeling naar prijsklasse, kavelgrootte en woonoppervlak te maken, die de lading van alle projecten dekt.

Ook in de gemeente Kampen zien we die trend. De grote woningbouwontwikkelingen Het Onderdijs, Het Meer en Stationskwartier zijn qua woonmilieu en -typologie zo divers, dat we niet meer kunnen spreken van bijvoorbeeld één gemiddeld kaveloppervlak voor een vrijstaande woning of één gemiddeld woonoppervlak van een rijwoning.

Om deze reden hanteren we bij grondverkoop en anterieure overeenkomsten als uitgangspunt de residuele grondwaardeberekening. Deze waardebeoordeling gaat uit van daadwerkelijk te realiseren specifiek vastgoed, met de bijbehorende marktprijs en bouwkosten, en is daarmee in alle gevallen marktconform. Een grondprijsberekening is daarmee (in de anterieure fase) maatwerk voor elk plan. Niet voor elke type vastgoed is de residuele grondwaardebeoordeling een geschikte methode om de grondprijzen vast te stellen. Ook is niet in elke (onderhandelings)situatie het hanteren van deze methode wenselijk. Om in elke situatie de best mogelijke en meest gewenste grondprijsmethode te kunnen hanteren, geven we in onderstaande tabel weer welke grondprijsmethoden per type vastgoed we kunnen toepassen. In de hoofdstukken 3, 4 en 5 wordt dit per vastgoedtype nader uitgewerkt.

Tabel 1: Methoden van grondprijsberekening bij anterieure overeenkomst

	Residueel	Comparatief	Kostprijs	Prijs per eenheid	Prijs bvo of m2	Taxatie-waarde
Sociale woningbouw (eengezinswoning)					X	
Sociale woningbouw (appartementen)				X		
Vrije sector woningbouw (projectmatig)	X					
Vrije sector kavels					X	
Appartementen	X					
Kantoren	X	X			X	
Bedrijven	X	X			X	
Winkelvoorzieningen en horeca	X	X			X	
Maatschappelijke voorzieningen					X	
Commercieel maatschappelijke voorzieningen	X	X				
Gemeentelijke panden						X
Parkeren	X		X	X		
Openbaar groen					X	
Glastuinbouw					X	

2.2 Methoden van grondprijsbepaling bij exploitatieplannen en posterieure overeenkomsten

We stellen gemiddelde grondprijzen per m2 of per eenheid vast. Deze prijzen zijn noodzakelijk wanneer we een exploitatieplan moeten opstellen en gelden tevens als indicatie voor de op te stellen en te actualiseren grondexploitaties. Deze (m2-) prijzen bepalen we op basis van de gemiddelde residuele waarden van het te realiseren vastgoed. Hierbij rekenen we met de actuele marktsituatie (gebaseerd op geïndexeerde recent gerealiseerde vastgoedtransacties) en de regionale grondmarkt.

In onderstaande tabel geven we per type vastgoed weer welke grondprijsmethode we hanteren bij het vaststellen van een exploitatieplan en het vaststellen en actualiseren van de gemeentelijke grondexploitaties.

Tabel 2: Methode van grondprijsberekening bij exploitatieplan

	Residueel	Comparatief	Grondquote	Vaste prijs per eenheid	Vaste prijs per m2	Taxatie-waarde
Sociaal egw huur					X	
Sociaal egw koop					X	
Sociaal mgw				X		
Vrije sector egw / mgw (projectmatig)					X	
Vrije sector kavels					X	
Appartementen				X		
Kantoren					X	
Bedrijven					X	
Winkels en horeca					X	

Maatschappelijke voorzieningen		X	
Commercieel maatschappelijke voorzieningen		X	
Gemeentelijke panden			X
Parkeren	X		
Openbaar groen		X	
Glastuinbouw		X	

3. Grondprijzen ten behoeve van woningbouw

3.1 Sociale woningbouw (huur)

De zogenaamde sociale woningbouw kenmerkt zich door het beschikbaar stellen van woningen voor doelgroepen, die onder een volledige marktwerking niet in staat zouden zijn om zelfstandig een aanvaardbare woonruimte te verkrijgen. De overheid rekent het tot één van haar taken om voor deze doelgroepen kwantitatieve en kwalitatieve woonruimte beschikbaar te stellen.

Er is sprake van een sociale huurwoning indien de woning een aanvangshuur heeft die niet hoger is dan de jaarlijks door het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties vast te stellen liberalisatiegrens voor tweepersoonshuishoudens.

Sociale huurwoningen (grondgebonden)

Voor de grondprijs onder de grondgebonden sociale huurwoningen hanteren we vanaf 1 januari 2017 in de gemeente Kampen een gedifferentieerde kavelprijs, waarbij de oppervlakte van het kavel bepalend wordt voor de kavelprijs. De woningcorporaties willen kleinere woningen gaan bouwen, waarbij het niet meer in de rede ligt om één vaste kavelprijs te hanteren.

De grondprijs voor eengezinswoningen (grondgebonden woningen) wordt/blijft vanaf 1 januari 2018 € 150,-- p/m² (excl. btw).

Sociale huurwoningen (appartementen)

Voor de meergezinswoningen binnen de sociale huur is de grondprijs gedifferentieerd naar het aantal bouwlagen van het appartementencomplex. Sinds vorig jaar wordt toegevoegd de grootte van de appartementen, uitgedrukt in gebruiksoppervlakte (GBO). De grootte van het appartement is een belangrijke factor voor de hoogte van de marktwaarde van de bouwgrond. Door deze werkwijze kan er meer maatwerk worden geleverd bij de bepaling van de grondwaarde.

Meergezinswoningen						
aantal bouwlagen	5 0 m ² gbo	6 0 m ² gbo	7 0 m ² gbo	8 0 m ² gbo	9 0 m ² gbo	10 0 m ² gbo
2 bouwlagen (prijs per appartement)	€ 10.125	€ 12.150	€ 14.175	€ 16.200	€ 18.225	€ 20.250
3 bouwlagen (prijs per appartement)	€ 9.011	€ 10.814	€ 12.616	€ 14.418	€ 16.220	€ 18.023
4 bouwlagen (prijs per appartement)	€ 8.020	€ 9.624	€ 11.228	€ 12.832	€ 14.436	€ 16.040
5 bouwlagen en hoger (prijs per appartement)	€ 7.138	€ 8.565	€ 9.993	€ 11.420	€ 12.848	€ 14.276

Tabel 3: Grondprijzen exclusief btw, gestapelde woningbouw sociale huursector 2018

Aanvullende voorwaarden

De grondprijzen voor sociale woningbouw zijn gebaseerd op het uitgangspunt dat de huurwoningen minimaal twintig jaar als sociale huurwoning worden geëxploiteerd. Indien de woningen eerder worden verkocht of tegen commerciële prijzen worden verhuurd, dan zal er een verrekening plaatsvinden op de grondprijs. Als uitgangspunt geldt ook dat ervan uitgegaan wordt dat het parkeren op openbaar gebied plaatsvindt (met uitzondering van de binnenstedelijke ontwikkeling).

3.2 Sociale koop en vrije sector woningbouw (projectmatig)

3.2.1. Eengezinswoningen (grondgebonden woningen)

De grondprijs voor de woningen vallend in de categorie 'vrije sector' stellen we in principe vast op basis van de residuele grondwaardemethode. Ten behoeve van de vast te stellen gemeentelijke grondexploitaties en/of eventuele exploitatieplannen hebben we op basis daarvan een marktconforme grondprijs per woningtype vastgesteld. Dit resulteert in een bandbreedte in VON-prijzen en in een

bandbreedte in de grondprijzen (uitgedrukt in een prijs per kavel). Deze marktconforme grondprijs is vorig jaar bepaald op basis van verkochte woningen in de diverse projecten in Kampen (gegevens uit het Kadaster). Deze prijzen zijn geïndexeerd met de NVM-indexcijfers voor woningen over de periode van transactiedatum tot peildatum (1 november 2017). Daarnaast zijn de bouwkosten van een aantal referentiewoningen bepaald. Het residu van de daadwerkelijke gerealiseerde (gecorrigeerde) transactieprijs en de ingeschatte bouwkosten levert de kavelprijs per woning op.

Bij de uitgifte van bouw kavels gebruiken we de grondprijs per kavel als uitgangspunt. Voor de grondprijs per project blijft maatwerk mogelijk. Uitgangspunt daarbij is altijd de reële marktwaarde van de grond.

categorie woningbouw project- matig	VON-prijzen	Minimaal gemiddelde kavelprijs excl. btw	Maximaal gemiddelde kavelprijs e xcl. btw
Goedkoop	€ 150.000,-- tot € 185.000,--	€ 25.000,--	€ 55.000,--
Middenduur	€ 185.000,-- tot € 275.000,--	€ 34.000,--	€ 75.000,--
Duur (onder)	€ 275.000,-- tot € 350.000,--	€ 43.000,--	€ 95.000,--
Duur (boven)	€ 350.000,-->	€ 61.000,--	>

Tabel 4: Grondprijzen exclusief btw, grondgebonden woningbouw sociale koop en vrije sector 2018

3.2.2. Meergezinswoningen (appartementen)

De grondprijs voor meergezinswoningen (appartementen) in de categorie 'vrije sector' wordt ook vastgesteld op basis van de residuele grondwaardemethode. Doordat dit type woningen zeer specifiek zijn, zal de grondwaarde worden bepaald door een extern (taxatie)bureau. De minimale grondprijs is niet lager dan de grondprijs bij de sociale meergezinswoningen (zie tabel 3).

3.3 Vrije sector kavels

De vrije kavels vormen een apart hoofdstuk in de grondprijzennota. Hier hanteren we al een aantal jaren een m2-prijs die gebaseerd is op de comparatieve methode. Deze methode houdt in dat we naar de prijzen in omliggende gemeenten kijken. Net als in 2017, gaan wij in 2018 prijsdifferentiatie toepassen. Dit betekent dat de m2-prijs voor kavels per locatie kunnen verschillen. O.a. de ligging van de kavels, de bouw mogelijkheden op de kavels en de oppervlakte van de kavels bepalen de grondwaarde.

Voor 2018 wordt er een minimale m2-prijs vastgesteld van € 250,-- p/ m2 (excl. btw).

Het prijsniveau van de individuele kavels per locatie wordt separaat door het college vastgesteld en wordt vervolgens bekendgemaakt op de website van het betreffende project.

Wanneer er sprake is van CPO-woningen gaan we uit van dezelfde grondprijs systematiek als bij de vrije kavels

Voor de kleine kernen geldt ook de minimale m2-prijs van € 250,-- p/ m2 (excl. btw).

3.4. Grondverkoop t.b.v. woonwagens

De grondprijs voor grond ten behoeve van woonwagens wordt gelijk gesteld aan de grondprijs voor sociale huur (grondgebonden woningen).

4. Grondprijzen ten behoeve van commercieel vastgoed

4.1 Kantoren

De aantrekkelijkheid van een kantorenlocatie wordt door een groot aantal factoren bepaald. Hierbij kunnen we denken aan de ligging, de bereikbaarheid met zowel auto als openbaar vervoer, de parkeermogelijkheden en de algehele uitstraling van de locatie. Het is daarmee onmogelijk om een locatieonafhankelijke grondprijs voor kantoren te bepalen. De grondprijs voor kantoorlocaties bepalen we in de gemeente Kampen daarom op basis van de "residuele" waarde bepaling per specifieke locatie.

4.2 Bedrijventerreinen

Voor bedrijventerreinen is een vaste prijs per m2 vastgesteld, met een beperkte differentiatie. De ligging van een kavel binnen het bedrijventerrein veroorzaakt die differentiatie (bijvoorbeeld een zichtlocatie en eventuele specifieke omstandigheden welke van invloed kunnen zijn op de waardering van de kavel). Als een kavel groter is dan 3.000 m2 bepalen we de grondprijs per m2 via een staffel in de grondprijs (zie kader en de tabellen). Op deze manier is de afnemende waarde van een extra m2 grond verwerkt

in de grondprijs. Voor 2018 gaan we uit van een iets hogere grondprijs dan in 2017. Zie onderstaande tabellen voor de prijzen gedifferentieerd naar locatie en plek op het bedrijventerrein.

Rekenvoorbeeld:

Bij de verkoop van een kavel van 4.000 m² op een zichtlocatie op bedrijventerrein Rijksweg 50 is de minimale grondprijs:

3.000 m ² x	€ 123,--	= € 369.000,--
1.000 m ² x	€ 113,--	= € 113.000,--
4.000 m ²		= € 482.000,--

Tabel 5: Grondprijzen per m² exclusief btw Rijksweg 50 2017-2018

Bedrijventerrein Rijksweg 50	2017 1 m ² - 3.000 m ²	2017 vanaf 3.001 m ²	2018 1 m ² - 3.000 m ²	2018 vanaf 3.001 m ²
Locatie Middenweg	€ 98,-- per m ²	€ 93,-- per m ²	€ 100,-- per m ²	€ 95,-- per m ²
Hoeklocaties	€ 113,-- per m ²	€ 108,-- per m ²	€ 115,-- per m ²	€ 110,-- per m ²
Zichtlocaties	€ 123,-- per m ²	€ 113,-- per m ²	€ 125,-- per m ²	€ 115,-- per m ²

Tabel 6: Grondprijzen per m² exclusief btw Haatland 2017-2018

	2017 1 m ² - 3.000 m ²	2017 vanaf 3.001 m ²	2018 1 m ² - 3.000 m ²	2018 vanaf 3.001 m ²
Standaardlocaties	€ 93,-- per m ²	€ 88,-- per m ²	€ 95,-- per m ²	€ 90,-- per m ²
Zichtlocaties / Hoeklocaties	€ 103,-- per m ²	€ 98,-- per m ²	€ 105,-- per m ²	€ 100,-- per m ²

Tabel 7: Grondprijzen per m² exclusief btw locatie uitbreiding Spoorlanden 2017-2018

	2017 1 m ² - 3.000 m ²	2017 vanaf 3.001 m ²	2018 1 m ² - 3.000 m ²	2018 vanaf 3.001 m ²
Middenlocatie	€ 110,-- per m ²	€ 100,-- per m ²	€ 112,20 per m ²	€ 102,-- per m ²
Hoeklocatie	€ 120,-- per m ²	€ 110,-- per m ²	€ 122,40 per m ²	€ 112,20 per m ²
Zichtlocatie (1)	€ 130,-- per m ²	€ 120,-- per m ²	€ 130,-- per m ²	€ 120,-- per m ²
Zichtlocatie (2)*	€ 125,-- per m ²	€ 115,-- per m ²	€ 125,-- per m ²	€ 115,-- per m ²

* De locatieaanduiding is inzichtelijk gemaakt op een kaart. Deze is in te zien in het gemeentehuis.

Tabel 8: Grondprijzen per m² exclusief btw locatie Zuiderzeehaven 2018

	2018
Kavels langs N50	€ 110,-- per m ²
Kavels langs N50 (bij op- en afrit)	€ 115,-- per m ²
Kavel categorie 5.1/5.2 (met kade)	€ 120,-- per m ²
Kavel categorie 5.1/5.2	€ 110,-- per m ²

Grondprijzen per m² exclusief btw bedrijventerrein Koekoekspolder 2018

Afhankelijk van locatie en ligging bedraagt de grondprijs in 2018 tussen € 55,-- en € 80,-- per m², exclusief btw.

4.3 Winkels en Horeca

Een groot aantal factoren bepaalt de aantrekkelijkheid van een locatie voor winkels en horeca. Gezien de grote differentiatie tussen locaties en ontwikkelingen berekenen we voor iedere ontwikkeling separaat de grondprijs. Het is namelijk onmogelijk om een locatieafhankelijke grondprijs voor winkels en horeca te bepalen. De grondprijs voor winkel- en horecalocaties stellen we in de gemeente Kampen daarom op basis van de "residuele" waardebeoordeling per specifieke locatie vast.

4.4 Motorbrandstofverkoopspunt

Aangezien dit een heel specifiek object betreft, geldt hiervoor dat bij de bepaling van de grondwaarde wordt uitgegaan van de "landelijke taxatiewijzer Motorbrandstofverkoopspunten". De uiteindelijke grondwaarde zal via een taxatie worden bepaald.

4.5 Glastuinbouw

Voor de ontwikkeling van glastuinbouw geldt een vaste grondprijs per m². We hanteren daarbij een grondprijs tussen de € 20,00 (excl. btw) per m² en € 25,00 (excl. btw) per m². De hoogte van de grondprijs is afhankelijk van de ligging, grootte, en bouwmogelijkheden van de kavel. De bandbreedte is tot stand gekomen op basis van een taxatie. Deze prijs geldt voor de marktconforme kavels die qua formaat voldoen. Rechthoekige, efficiënt te bebouwen kavels genieten daarbij de voorkeur. Een (front-)breedte of diepte van circa 250 – 300 meter is hierbij het meest geschikt. Daar waar sprake is van minder courante kavels, behoort een afslag op de m²-prijs tot de mogelijkheden.

Indien het planologisch mogelijk is om een bedrijfswoning op de kavel voor glastuinbouw te realiseren, geldt een vaste oppervlakte voor de huiskavel van 500 m². De marktconforme grondwaarde van de huiskavel wordt door middel van een taxatie bepaald.

5. Grondprijzen ten behoeve van maatschappelijke voorzieningen

5.1 Niet-commerciële voorzieningen

Onder deze categorie scharen we uitgifte van grond die een ideële en/of publieke functie dient en waarbij bedrijfsvoering zonder winstoogmerk plaatsvindt. Het gaat daarbij onder andere om de uitgifte van grond ten behoeve van scholen, kerken, politiebureaus, brandweerkazernes en welzijnsvoorzieningen. Ook niet-commercieel geëxploiteerde sportaccommodaties vallen hieronder. Een groeiend aantal maatschappelijke voorzieningen wordt echter, onder meer als gevolg van de toenemende marktwerking in de zorg, commercieel geëxploiteerd. Voor dergelijke ondernemingen hanteren we het grondprijnsbeleid zoals is beschreven voor specifiek commercieel onroerend goed (paragraaf 5.2).

Bij een mix van maatschappelijke en andere functies zal op basis van het aandeel naar rato van het bruto vloeroppervlak van de desbetreffende functies de grondprijs worden bepaald. Maatschappelijke organisaties die zelf kiezen voor een locatie bestemd voor commerciële voorzieningen of woningbouw, betalen een marktconforme grondprijs voor die betreffende locatie. Indien zich een project aandient dat niet kan vallen binnen de hiervoor beschreven situaties, zal gekozen worden voor een maatwerkoplossing die tegemoet komt aan de specifieke projecteisen. De gemeente Kampen hanteert voor maatschappelijke voorzieningen een grondprijs van € 170,- (excl. btw) per m². We hebben gekozen voor handhaving van de prijzen.

Voor de niet-commercieel geëxploiteerde sportaccommodaties wordt afgeweken van de hierboven vermelde prijs, vanwege hun specifieke verhouding tussen bebouwde en onbebouwde gronden. Voor deze accommodaties geldt in 2018 een grondprijs van € 35,- (excl. btw) per m² (was in 2016-2017 eveneens € 35,-) onbebouwde grond en € 170,- (excl. btw) per m² (was in 2016-2017 eveneens € 170,-) te bebouwen grond.

5.2 (Semi)-maatschappelijk vastgoed

Onder (semi) maatschappelijk vastgoed verstaan we vastgoed voor een (semi) commerciële onderneming die gevestigd is in bebouwing die veelal specifiek geschikt is voor de betreffende functie. Onder meer kinderdagverblijven, praktijken voor fysiotherapie en apotheken vallen onder dit vastgoedsegment.

De grondprijs voor dergelijke functies bepalen we aan de hand van de residuele methode met een minimale prijs van € 170,- per m² (excl. btw). De grondprijs is derhalve afhankelijk van de toekomstige bestemming c.q. functie die wordt gerealiseerd.

5.3 Nutsvoorzieningen

Voor de nutsvoorzieningen geldt een vaste prijs van € 170,- (excl. btw) per m². Om de kosten van de betreffende grondtransactie te kunnen dekken, hanteren we een minimumprijs van € 1.000,- (excl. btw) per transactie. Indien de benodigde grond is gelabeld als uit te geven grond, dan kan de grondprijs worden vastgesteld op de m²-prijs conform de grondprijs die geldt voor particuliere kavels (prijsstelling is per locatie verschillend).

In voorkomende gevallen geven we de grond niet in eigendom uit aan het nutsbedrijf, maar vestigen we een beperkt zakelijk recht ten behoeve van het nutsbedrijf. Daarbij valt te denken aan het vestigen van een recht van opstal. Ook in die gevallen geldt de genoemde uitgifteprijs.

5.4. Zendmasten en zendapparatuur

Voor het door providers plaatsen van een zendmast of zendapparatuur op gemeentegrond wordt een recht van opstal gevestigd. Voor het plaatsen van een separate zendmast wordt in 2018 een retributie gerekend van € 4.500,- per mast per jaar. De kosten voor het vestigen van het opstalrecht komen voor rekening van de aanvrager. De retributie wordt jaarlijks geïndexeerd en kan daarnaast eens in de vijf jaar worden herzien. Bij elke extra provider die medegebruik maakt van de zendmast, is door de opstaller aan de gemeente een extra retributie verschuldigd van € 500,00 per jaar, per toegevoegde provider en per mast (kosten voor opstaller). De duur van het opstalrecht is in principe vijftien jaar, tenzij er redenen zijn om hiervan af te wijken.

5.5. Interne Gemeentelijke grondtransacties

Bij gronduitgifte waarbij de grond in gebruik wordt genomen door een gemeentelijke dienst, wordt de prijs van de grond vastgesteld op basis van een vaste grondprijs per m2 conform het tarief van de maatschappelijke voorzieningen (€ 170 p/m2 excl. btw).

6. Overige grondprijzen, huren en pachten

6.1 Openbaar groen

Openbaar groen kunnen we alleen verkopen indien aan een aantal criteria wordt voldaan (zie hiervoor de Groenstructuurvisie). De grondwaarde van openbaar groen waarop bebouwing mogelijk gemaakt kan worden, is vastgesteld op € 300,- per m2 (excl. btw of overdrachtsbelasting). De grondwaarde voor overig openbaar groen, waar alleen de bestemming tuin op komt te liggen, is vastgesteld op € 75,- (excl. overdrachtsbelasting) per m2. Bij verkoop vanaf 150 m2 wordt de waarde bepaald door middel van een taxatie. De gemeente houdt te allen tijde de vrijheid om, ook al wordt aan alle voorwaarden voldaan, openbaar groen niet te verkopen om haar moverende redenen.

6.2 Parkeren

Voor het parkeren hanteren we als uitgangspunt de bepalingen inzake parkeren in de bouwverordening, alsmede de voorgestane parkeeroplossing vanuit het vigerende bestemmingsplan of de stedenbouwkundige randvoorwaarden. De exacte vorm waarin we het parkeren oplossen, varieert hierdoor (gebouwd/ongebouwd, op maaiveld/halfverdiept/ondergronds).

Uitgangspunt van het parkeerbeleid in de gemeente Kampen is dat het parkeren bij nieuwbouwontwikkelingen zoveel mogelijk op eigen (uit te geven) terrein opgelost moet worden.

Afkoopsom parkeren binnenstad

Voor de binnenstad van Kampen, het gebied tussen de IJsselkade en de Ebbingestraten, geldt het parkeerfonds. In dit gebied komt, door het realiseren van nieuwe wooneenheden, een steeds grotere druk op de bestaande parkeervoorzieningen. Ook voor dit gebied geldt dat de parkeervoorzieningen zoveel mogelijk op eigen erf moeten worden gerealiseerd. Het college kan vrijstelling van deze verplichting verlenen door het opleggen van betalingsverplichtingen aan de bouwer/ontwikkelaar.

De afkoopsommen zijn € 8.829,- (prijspeil 1 januari 2018 tot 1 januari 2020) voor de binnenstad en € 6.518,- (prijspeil 1 januari 2018 tot 1 januari 2020) voor de binnenstad plus. De afkoopsommen zijn per 1 januari 2018 geïndexeerd met de consumentenprijsindex huishoudens (CPI). De gemeente krijgt daarmee de verplichting binnen 10 jaar in een straal van 1 kilometer van het bewuste pand openbare parkeergelegenheid aan te leggen. De afkoopsommen voor het parkeren in de binnenstad actualiseren we eens per twee jaar.

Grondprijzen parkeren projectmatige woningbouw

Voor uitgifte ten behoeve van projectmatige woningbouw (eengezins- en meergezinswoningen) in de vrije sector wordt het parkeren verdisconteerd in de VON-prijs c.q. de uitgifteprijs van de grond.

Bij meergezinswoningen met parkeren op eigen terrein moet in de uitgiftecontracten privaatrechtelijk de voorwaarde worden gesteld dat de parkeervoorziening niet afzonderlijk van de woning mag worden vervreemd. Hiermee vermijden we dat er een tekort aan parkeerplaatsen ontstaat. Ook bieden we op deze manier de afnemer van grond zekerheid dat de gerealiseerde parkeerplaatsen kunnen worden afgezet.

6.3. Huur, erfpacht en opstal

Een alternatief voor verkoop van bouwgrond is het instrument van uitgifte in erfpacht. Uitgangspunt bij het bepalen van de hoogte van de erfpachtcanon is de reële marktwaarde van de grond (waarde in

het economisch verkeer) vermenigvuldigd met 3,9 % (2,9 % omslagrente en 1% beheer- en incassokosten).

In bijzondere gevallen kan het wenselijk zijn een huurovereenkomst aan te gaan of om over te gaan tot vestiging van een opstalrecht. Ook hierbij is het uitgangspunt dat de hoogte van de huursom c.q. de hoogte van de opstalretributie wordt bepaald door de reële marktwaarde van de grond te vermenigvuldigen met 3,9 %.

Per overeenkomst geldt een minimale prijs van € 150,-- (rente en beheer- en administratiekosten).

6.4. Verkoopwaarde bepaling gemeentelijk panden (al dan niet in verhuurde staat)

In het geval de gemeente haar panden (al dan niet in verhuurde staat) wil verkopen, zal de marktwaarde van het pand door middel van een taxatie worden vastgesteld.

7. Vaststelling nota grondprijzen 2018

In de vergadering van het college van B&W op 20 maart 2018 heeft het college van B&W de nota Grondprijzen 2018 vastgesteld.